

[Frede Nielsen.]

af de tyske Arbejdsgivere lægger et Tryk paa dem, som de bliver et Offer for.

Jeg skal saa sige lidt om den Argumentation, som Modstanderne af Flertalsforslaget har ført i Marken. De to konservative Medlemmer af Udvalget, de ærede Medlemmer Hr. Christmas Møller og Hr. Hvidberg, siger i deres Mindretalsbetænkning Ting, som jeg ikke finder nogen umiddelbar Logik i. Det hedder i Pkt. 4 bl. a.:

„Den snart ændrede Tilskudsordning for Privatskoler vil stille Forældrene økonomisk omtrent ens, hvad enten de sender deres Børn til offentlige Skoler eller til private Skoler.“

Og umiddelbart efter i Pkt. 5:

„Det er Mindretallet magtpaaliggende at give den tysksindede Del af Befolkningen en Skoleordning, som i Realiteten svarer til, hvad der gives den øvrige Del af Befolkningen.“

Men naar der er fri Adgang til at oprette private Skoler, og Forældrene stilles økonomisk omtrent ens, i hvilken Skole de end sender Børnene, har de tysksindede i Realiteten samme Vilkaar som Danske.

Man konstaterer i øvrigt et Skred i de Konservatives Holdning. De konservative Kommissionsmedlemmer i Skolekommissionen holdt paa, at der kun skulde være tysksprogede kommunale Skoler i Købstæderne; nu bruger man i Betænkningen Vendingen „i mindste Fald i Byerne“. Man er altsaa i Virkeligheden gaaet over paa det, som samlede det største Mindretal i Skolekommissionen: Opretholdelse af tysksprogede offentlige Skoler i det hele taget, og det er unægtelig ogsaa et mere konsekvent Standpunkt: Enten-Eller! Havde man fastholdt det oprindelige Standpunkt og faaet det gennemført, vilde Ordningen meget hurtigt været gaaet i Skred. Man vilde fra tysk Side have sat ind paa Uretfærdigheden i, at kun Byerne og ikke f. Eks. de langt stærkere nationalt blandede Grænsesogne fik saadanne Skoler. Man fik en lille Formag paa den tyske Taktik gennem det, de to Repræsentanter for den tyske Skoleforening sagde til Udvalget paa Mødet i Aabenraa. De to Mænd, hvis Loyalitet ikke ret mange i Sønderjylland vil vurdere til ret meget, krævede med høj Røst Ret og Rimelighed. Det er noget hurtigt, synes det mig, man fra den Side har fundet den gamle Toneføring.

Formanden, Dr. Reuter, brugte Vendingen, at man maatte kræve tysksprogede Kommuneskoler, „i hvert Fald i Byerne“. Der ligger i Ordene „i hvert Fald“ en klar

Forudsigelse af, at man i givet Fald fra tysk Side straks vilde sætte al Kraft ind paa at faa Bestemmelsen til at gælde ogsaa Landkommunerne, og dermed var Tovtrækkeriet i fuld Gang.

Af det andet Mindretals, det ærede Medlem Hr. Jørgens Jørgensens Betænkning skal jeg citere et Par Linier:

„Der er ikke under Lovforslagets Behandling fremført nogen saglig Argumentation til Støtte for den Opfattelse, at de tysksprogede kommunale Skoler i højere Grad end de private Skoler har medført Vanskeligheder.“

Ingen har mig bekendt sagt noget som helst om det, der her argumenteres imod; tværtimod erkendes det fra alle Sider, at de private Skoler vel nok har været en Grad værre end de kommunale. Der er dog Grund til at understrege, at Kontrollen med de private Skoler varierer i Effektivitet, efter som det er rolige Tider eller spændte Situationer.

Man kan sige een Ting til. Løber den tyske Skole løbsk, er Ansvaret derfor klart placeret hos Tyskerne selv, naar der udelukkende er Tale om private Skoler. Ved at opretholde tysksprogede offentlige Skoler paatager Stat og Kommune sig et vist Medansvar. Saadan har Forholdet været hidtil, og visse tysksindede Personer har i disse Tider netop antydnet et saadant Medansvar.

Det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen slaar i sin Argumentation stærkt paa den Retsfølelse, der laa til Grund for Ordningen af 1920. Jeg ser ikke, at denne Retsfølelse krænktes ved Flertalsforslagets Gennemførelse. Det har det ærede Medlem tidligere selv erkendt, f. Eks. hedder det i Referatet fra den sønderjyske Skolekommissions 22. Møde d. 6. Februar i Aar: „Folketingsmand Jørgen Jørgensen: Hvis man fik en Mindretalsordning, der alene gav Hjemmetyskerne Privatskoler med sædvanligt Statstilskud, vilde man ikke gøre Mindretallet Uret, men der er flere Hensyn at tage“. Og i samme Møde brugte det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen Vendingen, at en Ordning som den af Flertallet foreslaaede vilde være moralsk forsvarlig. Jeg synes derfor, at det ærede Medlems Argumentation er noget anstrengt.

Jeg vil dernæst gerne sige lidt i Anledning af den Henvendelse, der blev rettet til Udvalget fra en Kreds af Enkeltpersoner i Sønderjylland. Ordføreren for Deputationen, Gaardejer Peder H. Schmidt, sagde bl. a.:

„Ingen Særrettigheder for Tyskerne. Nej, men heller intet Forsøg paa gennem vor Lovgivning at beskære deres Mennekerrettigheder.“